

Infraohjelma Helsinki

Taustoitus
20.11.2026

HSY

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –
kuntayhtymä

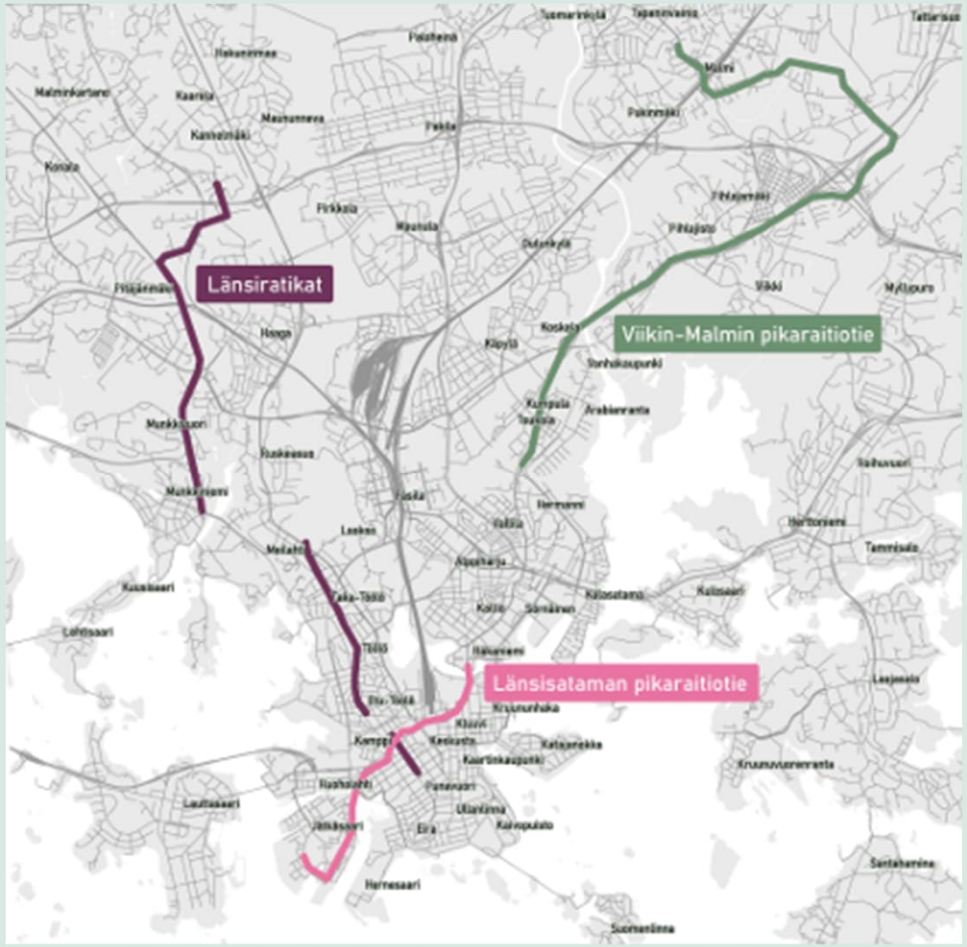
Mikä on infraohjelma Helsinki?

Infraohjelma Helsinki on kolmen projektin kokonaisuus, jossa suunnitellaan ja rakennetaan tulevaisuuden kaupunkiympäristöä Länsi-, Koillis- ja Pohjois-Helsingin sekä kantakaupungin alueilla.

Infraohjelman tilaajina toimivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy, Helsingin kaupunkiympäristön toimiala sekä HSY.

Allianssikumppanit:

- ryhmittymä Wiehe (Destia Oy, Destia Rail Oy, Proxion Plan Oy, WSP Finland Oy)
- ryhmittymä Mainio (YIT Infra Oy, Sitowise Oy, Sweco Finland Oy, NRC Group Finland Oy)

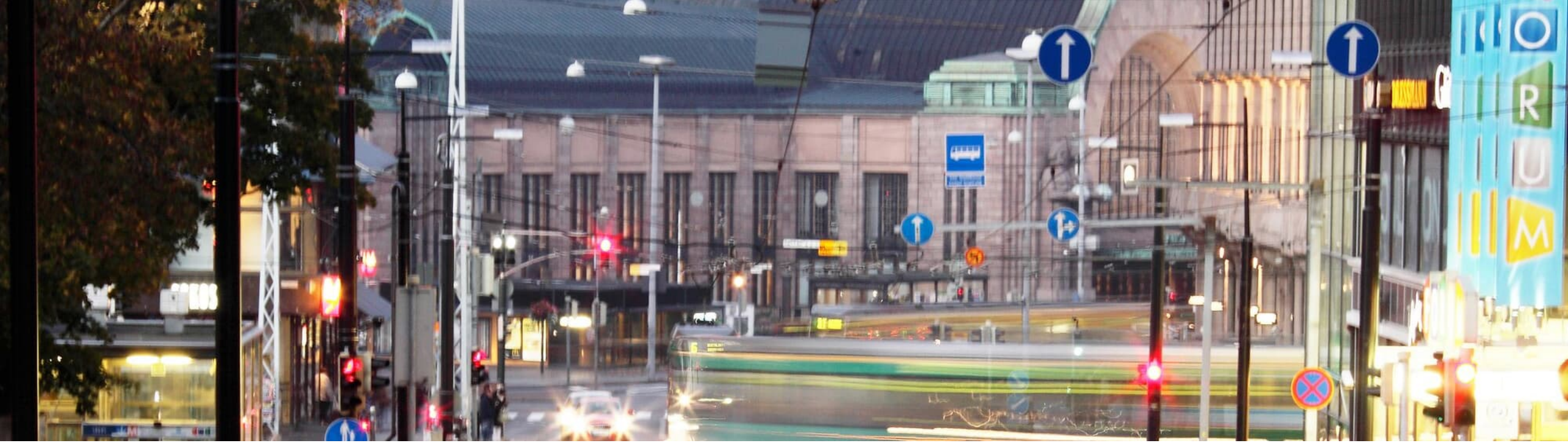

Kuva: Infraohjelma Helsinki

Infraohjelma Helsinki nykytilanne

- HSY:n päätöshistoria:
  - HSY hallitus esitti 14.06.2024 § 69 yhtymäkokoukselle Länsiratikoiden hankesuunnitelman hyväksymistä
  - 11.10.2024 § 108 hallituksen päätös osallistumisesta Länsiratikat -allianssien muodostamiseen (edellytti yhtymäkokouksen päätöstä hankesuunnitelman osalta)
  - HSY:n hallituksessa allianssikumppanien valinta ohjelma-allianssille 15.11.2024 §123
  - Infraohjelma kokonaisuuden ensimmäisen hankkeen Länsi-Helsingin raitiotie (nyk. Länsiratikat) hankesuunnitelma (55,2 Milj. eur vuoden 2024 hintatasossa) on hyväksytty yhtymäkokousessa 29.11.2024 §13. Samalla päätettiin allianssin osapuoleksi liittymisestä ja siitä, että hankinnoista päätetään erikseen HSY:n hallituksessa

- Ohjelman kilpailutukseen on sisältynyt:
  - Ensimmäisessä vaiheessa Länsiratikoiden toteutus sekä **Länsisataman pikaraitiotie** ja Viikin – Malmin pikaraitiotie hankkeiden hankesuunnitelmien laatimiset
  - Ohjelman toisessa vaiheessa on tavoitteena toteuttaa jälkimmäiset hankkeet mikäli tilaajaorganisaatiot hyväksyvät hankkeiden toteutukset.
- Viikin – Malmin pikaraitiotien hankesuunnitelman laatiminen on aloitettu ja tavoitteena on saada se HSY:n ja muiden tilaajaorganisaatioiden päätöksentekoon keväällä 2027.
- **Länsisataman pikaraitiotien** osalta Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi hankesuunnitelman ja toteutuksen 23.9.2026 ja Kaupunkiliikenne Oy:n hallitus hyväksyi investointiesityksen 17.9.2026. Seuraavaksi Länsisataman pikaraitiotien vesihuollon hankesuunnitelma esitellään HSY:n hallitukselle päätettäväksi.

Hankesuunnitelma

Länsisataman pikaraitiotien vesihuolto, Helsinki
20.11.2026

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –
kuntayhtymä

Hankkeen tiedot

Hanke-ID ja nimi: V81024-26 Länsisataman pikaraitiotien vesihuolto

Toimiala: Vesihuolto

Ohjelmahanke ja -ID: Länsisataman pikaraitiotien johtosiirrot 2503002, Länsisataman pikaraitiotien saneeraukset 2510201, Uusi linja Hietalahdenkatu-Jätkäsaari tai Hernesaari-Jätkäsaari 1908048, Köydenpunojantie-Ruoholahdenranta sekaviemäröinnin eriyttäminen 1910015

Hankevastaava: Matti Lehtoniemi

Hankkeen omistaja: Pentti Janhunen

Yhteyshenkilöt: Matti Lehtoniemi, Atte Heiskanen, Kirsi Uusitalo, Raisa Kyrönseppä

Hyväksyjätaho: HSY hallitus

Teema: Turvattu juomavesi & Tehokasta ja taloudellista toimintaa

Muut osapuolet/käyttäjät: Infraohjelma Helsinki, YKT-osapuolet

Hankkeen toteutuksesta vastaava: Investoinnit / Hankekehitysryhmä

Investointikori /-korit: 3 Johtosiirrot, 8 Vedenjakelun uudisinvestoinnit, 10 Verkostojen saneerausinvestoinnit

Länsisataman pikaraitiotien reitti ja pysäkit. Katkoviivalla osoitettu jatke kohti Yliskylää.
Lähde: Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelma

Nykytilanne ja hankkeen tarve 1/2

- Hanke on osa Helsingin keskustan raitiotieinfran kehitystä, missä mahdollistetaan sujuva ja luotettava liikennöinti Hakaniemestä Länsisatamaan. Länsisataman pikaraitio -hankkeessa (LäPi) tehdään raitiotiekiskoille muutoksia ja katujen perusparannusta, jolloin paikoin hankealuetta on tarvetta tehdä vesihuollon johtosiirtoja (pysäkkien siirrot, ratamuutokset ja katujärjestelyt edellyttävät johtosiirtoja ja verkoston uudelleenjärjestelyjä) ja lisäksi vesihuollon saneerauksia toteutetaan mikäli katua avataan merkittävästi ja HSY on tunnistanut kyseiselle katuosuudelle saneeraustarpeen.

- Länsisataman pikaraitiotiehanke toimii siis samalla merkittävänä vesihuoltoverkostojen uudistamishankkeena, jossa verkostojen saneeraus, johtosiirrot, sekaviemärien eriyttäminen ja hulevesijärjestelmien kehittäminen toteutetaan koordinoidusti raitiotierakentamisen yhteydessä:
    - Kaisaniemenkadulla ja Unioninkadulla saneeraustarve 1900-luvun alussa rakennetulla vesijohdolla.
    - Hankealueella sijaitsee olemassa olevaa vesihuoltoverkostoa raitiotien alla.
    - Uudisrakennetaan johtoyhteys Jätkäsaareen kehittämään edelleen Jätkäsaaren vedenjakelua.
    - Eriytetään sekaviemäriä Köydenpunojantie-Ruoholahdenranta alueella

Kuva: Tulevalta Länsisataman pikaraitiotien reitiltä Ruoholahdenkadulta
Lähde: Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelma

Nykytilanne ja hankkeen tarve 2/2

- Tavoitteena vesihuollon toteuttamisella hankkeen yhteydessä on parempi rakentamisen kokonaislaatu, kaivuhaittojen vähentäminen, lyhyempi toteutusaika ja kokonaislaadultaan taloudellisempi ratkaisu.

- Hankesuunnitteluvaiheessa on tunnistettu useita vesihuoltoon liittyviä vesihuoltolähtöisiä hankkeita raitiotiestä aiheutuvien välttämättömien johtosiirtojen lisäksi. Liitettävillä hankkeilla tavoitellaan rakentamistehokkuutta ja parempia työnaikaisia asukaskokemuksia. Liittyvät hankkeet ovat Länsisataman pikaraitiotien hankealueen ympäristössä olevia saneeraus- ja investointitöitä, joiden toteuttaminen hankkeen yhteydessä on arvioitu allianssin johtoryhmässä tarkoituksenmukaiseksi sekä taloudellisesta, että toteutuksen ja haittojen hallinnan näkökulmasta.

- Hankesuunnitelmaa varten suunnitelmiin on tehty vesihuollon siirtojen ja saneerausten osalta tarkennuksia vuonna 2024 laadittuun Länsisataman pikaraitiotien yleissuunnitelmaan.

Kuva: Kaivokadulta Kaisaniemeen päin hankealueelle
Lähde: Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelma

Miksi investoimme hankkeeseen? HSY:n strategia 2030

Allianssiprojekteissa kehittyminen (Osaava ja kehittyvä henkilöstö)

- HSY:n ollessa tilaajana mukana hankkeessa kehitämme osaamistamme suurissa yhteistoiminnallisissa hankkeissa työskentelemisestä ja allianssimallin toiminnasta.

Vesihuollon saneeraukset: (Turvattu juomavesi, Tehokasta ja taloudellista toimintaa)

- Yhteishankkeessa pystytään saneeraamaan saneerausiässä olevaa verkostoa, jonne HSY:n on omissa hankkeissaan haastavaa päästä muutoin rakentamaan (ratakatkot, liikennejärjestelyt).

Sekaviemäröinnin eriyttäminen: (Puhdas Itämeri ja Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien)

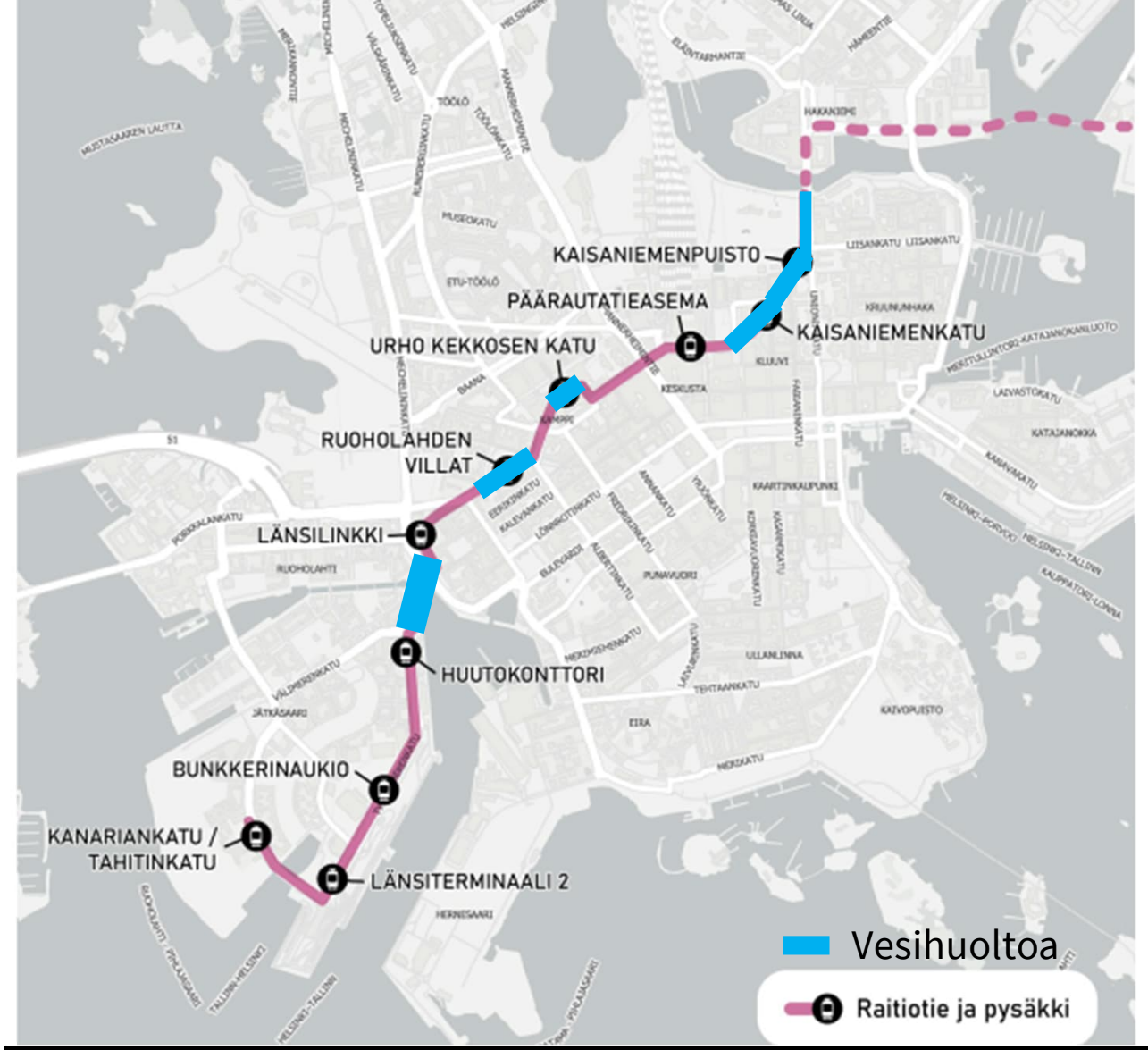
- Sekaviemäröinnin eriyttäminen palvelee jätevedenpuhdistuksen ilmastonmuutokseen varautumisessa parantamalla jätevesien käsittelyä jätevedenpuhdistamolla

Hankkeen kuvaus

Hankkeen toteutus ja menetelmät

- Länsisataman pikaraitiotie -hankkeen aikataulu kytkeytyy tiiviisti rinnakkaisten ja liittyvien hankkeiden aikatauluihin, joiden kanssa tehdään jatkuvaa yhteensovitusta koko hankkeen ajan. Rinnakkaishankkeet luovat raitioliikenteen liikennöintikatkojen kautta pakkopisteitä Länsisataman pikaraitiotien aikatauluun sekä määrittävät keskustan merkittävien infrahankkeiden toteutusjärjestystä. Hankkeen toteutuksessa hyödynnetään rinnakkaishankkeista johtuvia raitioliikenteen katkoja ja vesihuollon saneeraukset, johtosiirrot ja uudet verkostoyhteydet toteutetaan vaiheittain raitiotiehankkeen yhteydessä.
- Keskeisiä toimenpiteitä ovat verkostojen siirrot pois raitiotien alta, vesihuollon saneeraukset sekä hulevesijärjestelmän kehittäminen. Sekavesiviemäreitä eriytetään hankkeessa hulevesi- ja jätevesiverkostoiksi laajalti keskusta-alueella kokonaisuuksiksi mahdollistaen tulevaisuudessa ympäröiville hankkeille laajemminkin sekaviemäröidyn alueen vähenemän mereen saakka eriytettynä.
- Hankkeen yhteydessä laaditaan vesihuollon tarkemmat suunnitelmat, joiden pohjana käytetään HSY:n laatimia esisuunnitelmia. Jatkosuunnitelmat laaditaan HSY:n ohjauksessa ja hyväksyminä allianssissa.

Hanke yhdistää raitiotieinvestoinnin ja vesihuollon verkostosaneeraukset, mahdollistaen merkittävän määrän uudistus- ja kehittämistoimenpiteitä yhdellä toteutuksella.

Kuva: Hankesuunnitelma

Kustannusarvio ja aikataulu

Investointiohjelman 2025-2044 kustannusvaraukset

Ohjelmahanke ID	Ohjelmahanke	Koritaso 3	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2044
2503002	Länsisataman pikaraitiotien johtosiirrot	03 Johtosiirrot	0,2M€	0,6M€	0,6M€	0,6M€	0,5M€		
2510201	Länsisataman pikaraitiotie, saneeraukset	10 Verkostojen saneerausinvestoinnit			0,8M€	1M€	0,6M€	0,6M€	
1908048	Uusi linja Hietalahdenkatu-Jätkäsaari tai Hernesaari-Jätkäsaari	8.1 Riittävä kapasiteetti					2,1M€		
1910015	Köydenpunojantie-Ruoholahdenranta sekaviemäröinnin eriyttäminen	10 Verkostojen saneerausinvestoinnit							0,6M€
Kustannusvaraukset yhteensä			2,5M€+3M€+2,1M€+0,6M€ = 8,2M€						

Taulukossa esitetty Länsisataman pikaraitiotie –hankkeeseen liitettäviä vesihuoltolähtöisiä hankkeita raitiotiestä aiheutuvien välttämättömien johtosiirtojen lisäksi.

Kustannusarvio ja aikataulu

Hankesuunnitelman kustannusarvio

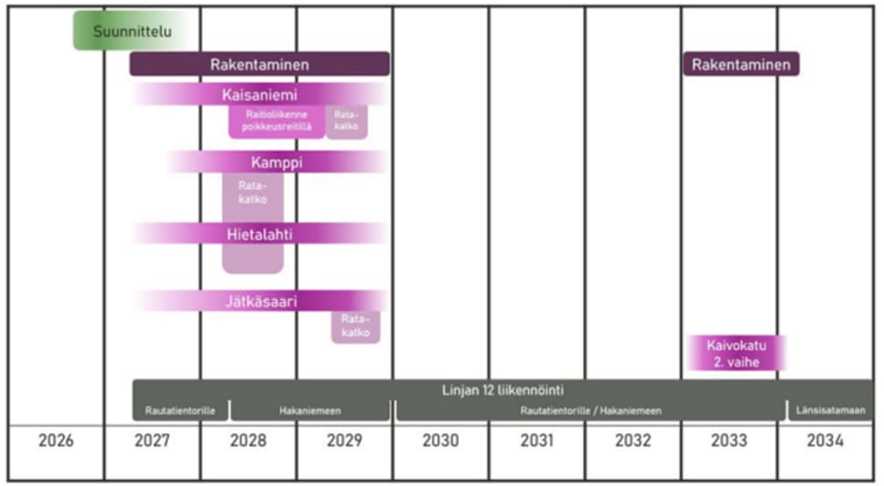
Hanke-ID (iPro)	Hankkeen nimi	2026	2027	2028	2029
V81024-26	**Länsisataman pikaraitiotien vesihuolto**	0,5M€	3,1M€	5,3M€	2,1M€
Hankkeen kokonaiskustannus:		**11 000 000 €**			

Kustannusarvio perustuu alkuvuoden 2026 suunnittelutasoon eli pääosin Länsisataman pikaraitiotien yleissuunnitelman ratkaisuihin sekä niiden tarkennuksiin. Karkeasta suunnitelmatasosta huolimatta kustannukset perustuvat rakennusosatasoiseen määrälaskentaan ja rakennusosien yksikköhinnoitteluun. Kustannusarviossa on hyödynnetty Länsiratikoiden tarkennettua kustannustietoa rakennusosista sekä aiemmin toteutettujen raitiotiehankkeiden kustannustietoja. Hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä riskivaraukseksi on arvioitu noin 20% rakennusosien kustannuksesta (sisältää esim. riskejä liittyen alustavaan suunnitelmatasoon, aikatauluun, toteutuksen vaiheistukseen sekä tilaajan kustannuksiin). Kustannuslaskelmaa päivitetään hankkeen edetessä, kun suunnitelmaratkaisut ja määrätieto tarkentuvat.

Johtosiirtojen kustannusarvio vastaa Investointiohjelman johtosiirtojen kustannusvarausta. Kokonaiskustannuksen lisäys kustannusvarauksiin verrattuna johtuu liitettävien hankkeiden kustannusarvioiden tarkentumisesta ja riskivarauksista.

Hankkeen aikataulu

Vaihe	Aikataulu
Esi- ja yleissuunnittelu	2024-2026
Kehitysvaihe	2026-2027
Toteutusvaihe	2027-2029

Arvio suoritteista (verkostohankkeet)

Suoritteet	Arvo	Lisätiedot (koko, kapasiteetti, materiaali, rakennusvuosi)
Poistettavat / korvattavat rakenteet		
Vesijohtoa (m)	1 300 m	Eri vuosikymmeniltä, materiaaleiltaan, kooltaan.
Jätevesiviemäriä (m)	-	
Sekaviemäriä (m)	1 200 m	Eri vuosikymmeniltä, materiaaleiltaan, kooltaan.
Hulevesiviemäriä (m)	120 m	
Sekaviemärialuetta eriytetään (ha)	5,7 ha	
Jätevedenpumppaamot (kpl)	-	
Paineenkorotusasemat (kpl)	-	
Mittausasemat (kpl)	-	
Uudet / saneeratut rakenteet		
Kaivantopituus (m)	2 515 m	
Vesijohtoa (m)	1 450 m	
Jätevesiviemäriä (m)	1 200 m	
Hulevesiviemäriä (m)	1 800 m	
Jätevedenpumppaamot (kpl)	-	
Paineenkorotusasemat (kpl)	-	
Mittausasemat (kpl)	-	

Vaikutukset

Vaikutukset tunnuslukuina	Muutos yksikköinä	Kuvaus
Typpipäästöjen vähenemä (tn/a)		
Fosforipäästöjen vähenemä (tn/a)		
Kasvihuonekaasupäästöjen vähenemä (kt CO2-ekv./v)		
Jätevesiverkon vuotavuuden vähenemä (l/s)	0,72 l/s	
Sekaviemäröidyn alueen vähenemä (ha)	5,2 ha	
Sekaviemäröidyn alueen vähenemä mereen saakka eriytettynä (ha)	3,9 ha	
Jäteveden ylivuotojen vähenemä (m3/v)		
Talousvesiverkoston putkirikkojen vähenemä (kpl/a)	0,13 kpl/a	
Kahdentamattomien painepiirialueiden vähenemä (asukasta)		
Talousvedentuotannon / jätevedenpuhdistuksen kapasiteetin kasvu (m3/d)		
Verkostojen piiriin tulevat asukkaat kaava-alueilla (as.)		
Verkostojen piiriin tulevat asukkaat haja-asutusalueilla (as.)		
Talousvesiverkon vuotavuuden vähenemä (l/s)	0,21 l/s	
Sähkönkulutuksen tai ostosähkön vähenemä (MWh/a)		
Käyttökulujen vähenemä, aineet ja tarvikkeet (€/a)		
Viemäreiden vakiohuuhtelukohteet (kpl/v)		
Riittämättömän paineen alueiden vähenemä (as.)		
Hankkeen muut vaikutukset	-	

Toteutuksen aikaiset vaikutukset

Rakentamisen aikaiset vaikutukset ympäristöön ja liikenteelle

Vesihuolto-, johtosiirto- ja kaivutyöt aiheuttavat työnaikaista melua, pölyä, tärinää ja paikallisia liikennejärjestelyjä. Jalankulku- ja pyöräilyreittejä voidaan kaventaa tai siirtää, ja ajoneuvo-, huolto- sekä joukkoliikenteelle voi aiheutua tilapäisiä viivästyksiä. Työmaavesien hallinta on tärkeää hulevesien laadun turvaamiseksi.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset alueen käytölle ja asiakkaille

Verkostojen saneeraukset, siirrot ja uudet yhteydet edellyttävät vaiheittaista rakentamista tiiviissä kaupunkiympäristössä. Töihin liittyy vesihuollon työnaikaisten putkirikkojen riski. Liitostöidenaikaiset vedenjakelukatkokset. Töitä sovitetaan yhteen raitiotie-, katu- ja muiden kunnallisteknisten töiden kanssa.

Vaikutusten haittojen vähentäminen

- Vesihuolto- ja johtosiirtotöitä pyritään tehdä ennakoivasti ennen laajempia ratatöitä ja ratakatkoja. Suunnitellaan työnaikaiset vedenjakelujärjestelyt.
- Rakentaminen vaiheistetaan ja sovitetaan yhteen muiden hankkeiden kanssa, jotta työmaiden kokonaiskestoa, liikennekatkoja ja päällekkäisiä kaivutöitä voidaan vähentää.
- Työnaikaiset liikenne-, huolto- ja pelastusreitit suunnitellaan, ja palveluiden sekä kiinteistöjen saavutettavuus pyritään turvaamaan.
- Työmaavesiä, pölyä, melua, tärinää sekä pohja- ja orsivesivaikutuksia seurataan ja hallitaan suunnittelun ja rakentamisen aikana.
- Asukkaille, yrityksille ja muille alueen toimijoille viestitään ennakoivasti töiden vaiheista, vaikutuksista ja muuttuvista järjestelyistä (Infraohjelman viestintäsuunnitelma).

Toteutuksen edellytykset ja jatkotyössä huomioitavaa

Kaavoitus ja liittyvät hankkeet

- Toteutus edellyttää yhteensovitusta erityisesti Kaivokatu-hankkeen, Länsiratikoiden, Esplanadien peruskorjausten sekä satama-alueen hankkeiden kanssa.
- HSY:n osalta hankkeeseen on sisällytetty liittyvien hankkeiden vesihuollon tarvittavat saneeraukset sekä sekaviemäröinnin eriyttämishankkeet hankealueella.

Lupatarpeet

- Lainvoimaiset katusuunnitelmat ja tarvittavat sijoitusluvat.
- Työluvat, HSY sulkuluvat ja ympäristöön liittyvät ilmoitukset (esim. melu, pilaantuneet maat).

Erityiset riskit

- Vesihuollon työnaikaiset putkirikot ja yllätykset nykyisessä verkostossa.
- Tulvariskit, hulevesien hallinta sekä pohjavesiolosuhteet.
- Rinnakkaishankkeiden viivästymisten vaikutukset aikatauluihin ja ratakatkoihin.
- Tiivis kaupunkiympäristö, pilaantuneet maat ja useiden toimijoiden verkostojen yhteensovittaminen.

Kiitos